

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 18-05-2023
Enhed: PSYK
Sagsbeh.: SUMLPE
Sagsnr.: 2305780
Dok. nr.: 2678350

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål 339 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 21. april 2023.

Spørgsmål 339:

Hvad kan ministeren oplyse, om kommunernes indsatser og tilbud i forhold til stofmisbrug hos unge under 18 års fsva. såvel forebyggelse som behandling?

Svar:

Kommunerne er efter sundhedslovens § 119 ansvarlige for at etablere forebyggende tilbud til borgerne. Ansvarer omfatter bl.a. rusmiddelforebyggende, herunder stofforebyggende, tilbud til unge under 18 år.

Om de stofforebyggende tilbud til unge under 18 år har Sundhedsstyrelsen oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

”På baggrund af stoffernes udbredelse i befolkningen er det unge, der er den primære målgruppe for den stofforebyggende indsats. Den sekundære målgruppe er forældre samt professionelle, der arbejder med unge.

Unge brug af stoffer skyldes ofte et sammenfald af sociale, kulturelle og psykologiske faktorer. Der er derfor behov for en lokal, helhedsorienteret og systematisk forebyggelsesindsats på tværs af kommunale forvaltningsområder og sektorer, grundskole- og ungdomsuddannelsesområder, festmiljøer og udsatte boligmiljøer. Indsatsen består dels af vidensformidling og påvirkning af de unges normer og adfærd samt understøttelse af en lettilgængelighed til hjælp.

Kommunerne har ansvaret for den primære forebyggelse af stofbrug. Sundhedsstyrelsen understøtter kommunerne i indsatsen, dels med nationale indsatser samt via løbende rådgivning af kommunerne:

- Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om stoffer til kommunerne giver konkrete anbefalinger til den kommunale stofforebyggende indsats. Anbefalingerne omhandler blandt andet udarbejdelse af rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelsesinstitutioner, rådgivningstilbud, information og undervisning i grundskolen og på ungdomsuddannelser samt indsatser vedr. tidlig opsporing.
- Sundhedsstyrelsen udarbejder løbende oplysningsmateriale om brug af stoffer til unge, forældre og professionelle omkring de unge. Sundhedsstyrelsen driver blandt andet sitet altomstoffer.dk, hvor unge kan finde information om stoffernes effekt og skadevirkninger. Sitet indeholder en leksikondel, hvor man kan finde fakta om de forskellige stoffer: [Leksikon A-Z | Alt om stoffer](#). Endvidere udgiver Sundhedsstyrelsen pjecen ”Stoffer – hvordan virker de, hvordan ser de ud”, som bruges af blandt andet SSP-konsulenter og andre undervisere i grundskolen

og på ungdomsuddannelser. Pjecen indeholder viden om stoffernes effekt og skadevirkninger.”

Med hensyn til lægelig stofmisbrugsbehandling er kommunerne efter sundhedslovens § 142 ansvarlige for at tilvejebringe tilbud om substitutionsbehandling af misbrug af heroin og andre opioider.

For substitutionsbehandling gælder det, at kommunen skal sætte behandlingen i gang inden for 14 dage. Dette gælder uanset alder, og unge under 18 år har således samme ret til at komme i behandling som voksne.

Som jeg tilkendegav under samrådet 11. april 2023 om børn og unges brug af opioider, har jeg derfor også en klar forventning om, at kommunerne tilbyder substitutionsbehandling til de unge, som har brug for det. Hvis kommunen ikke selv kan tilbyde behandlingen – for eksempel fordi man ikke har en læge ansat – så må kommunen indgå en aftale med en anden kommune. Ingen med behov for behandling må afvises og da slet ikke unge.

Sundhedsstyrelsens vejledning om substitutionsbehandling indeholder ikke noget specifikt om behandling af unge, og som jeg nævnte under samrådet 11. april 2023 er det måske også et spørgsmål, hvor godt substitutionsbehandlingen og behandlingsstederne passer til unge.

Derfor er det godt, at Sundhedsstyrelsen vil nedsætte en arbejdsgruppe, som i forbindelse med en kommende revision af vejledningen kan rådgive om behandling af unge med opioidmisbrug.

Om kommunernes tilbud efter serviceloven har social- og boligministeren oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

”Kommunerne er i kraft af serviceloven forpligtet til at følge en række sagsskridt i sager om stofmisbrug hos unge under 18 år.

Kommunen har efter servicelovens § 52 en generel pligt til at yde særlig støtte til børn og unge under 18 år, der har behov for denne form for støtte. Særlig støtte til børn og unge efter denne bestemmelse forudsætter som udgangspunkt, at der er gennemført en børnefaglig undersøgelse, der skal afdække barnets eller den unges og familiens ressourcer og problemer.

Særlig støtte efter servicelovens § 52 kan også omfatte indsatser til børn og unge under 18 år, der har et misbrug.

Kommunen skal ud fra en konkret vurdering iværksætte den eller de indsatser, herunder behandling efter servicelovens § 52, stk. 3, ud fra det enkelte barns eller den unges konkrete behov.

Kommunen har videre pligt til i særlige tilfælde at tilbyde social stofmisbrugsbehandling til børn og unge under 18 år efter servicelovens § 101, jf. bekendtgørelse nr. 714 af 19/6 2013 om garanti for social behandling for stofmisbrug til unge under 18 år i særlige tilfælde. Tilbud om behandling skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Målgruppen er unge under 18 år, som på grund af stofmisbruget har alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer, der medfører, at den unge ikke fungerer i forhold til familie, uddannelse, arbejde eller skole.

Tilbuddet skal ske med forældremyndighedens samtykke, og samtykke fra den unge hvis denne er fyldt 15 år.

Jeg kan desuden oplyse, at kommunen efter servicelovens § 11 desuden skal tilbyde rådgivning til børn, unge og deres forældre samt tilbyde forebyggende indsats målrettet børn og unge. Det kan være i form af konsulentbistand, netværks- eller samtalegrupper eller andre indsatser, hvis formål er at forebygge et barns eller en ungs vanskeligheder, såfremt en sådan tidlig og forebyggende indsats vurderes at imødekomme barnets eller den ungs behov.”

Med venlig hilsen

Sophie Løhde